

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC293

Zaaknummer Klachtencommissie 2011T494

datum uitspraak 23/06/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoeker,

bijgestaan door: mr. N.D. Geraads, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

de Congregatie van de Nederlandse Provincie Karmelieten,

gevestigd te [plaats],

hierna te noemen: verweerder,

bijgestaan door: mr. J.J.C. Doe, als juridisch stafmedewerker verbonden aan KNR, te 's-Hertogenbosch.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 1 maart 2013, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 18 december 2012 met zaaknummer 2011T494, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief van 9 januari 2013, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 6 juni 2013 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Mr. Geraads heeft hierop namens verzoeker geantwoord bij brief van 15 april 2014. Verweerder is in de gelegenheid gesteld daarop te reageren, hetgeen verweerder bij brief van 22 mei 2014 heeft gedaan.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker, afkomstig uit [plaats], is in 1954 aan het begin van het schooljaar gestart op het [seminarie] in [plaats]. Aldaar is verzoeker seksueel misbruikt door wijlen pater [naam] (hierna: pater [naam]).

Het misbruik bestond eruit dat pater [naam] 's avonds naar de chambrette van verzoeker kwam en aan verzoeker begon te 'friemelen'. Op enig moment deed pater [naam] ook de broek van verzoeker naar beneden en begon hij aan het geslachtsdeel van verzoeker te zuigen. Zodra verzoeker tegenstribbelde, verliet pater [naam] de ruimte weer. Wanneer verzoeker wegens ziekte overdag in zijn bed lag, moest verzoeker naar het nachtverblijf van pater [naam] komen. Verzoeker diende zich dan geheel te ontkleden en zich te wassen terwijl pater [naam] toekeek. Ook probeerde pater [naam] verzoeker aan te raken, waarbij verzoeker terugdeinsde. Het aldus plaatsgevonden misbruik heeft circa eenmaal per week gedurende anderhalf jaar plaatsgevonden. Het misbruik is vrijwel direct bij aankomst van verzoeker op het seminarie begonnen en heeft geduurd tot Pasen 1956. Rond Pasen 1956 heeft verzoeker een brief meegekregen dat hij na de Pasen niet meer terug mocht komen op het seminarie. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik 12 jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van 18 december 2012 (zaaknummer 2011T494) van de Klachtencommissie gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van 9 januari 2013, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

3.2 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 4, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt. Artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling is van toepassing in geval van eenmalige tot enkele malen verkrachting. De reikwijdte van het begrip verkrachting binnen categorie 4 dient - aldus de Toelichting bij de Compensatieregeling- door de Compensatiecommissie te worden bepaald. De Compensatiecommissie ziet in zijn algemeenheid seksuele handelingen waarbij wordt binnengedrongen in het lichaam van ofwel het slachtoffer ofwel de dader als verkrachting die valt in categorie 4. Orale seksuele handelingen waarin de onderhavige aanvraag sprake van is, vallen daar in beginsel ook onder.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, is daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval sprake, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 5.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 6 juni 2013 is namens verzoeker bij brief van 15 april 2013 de vermogensschade van verzoeker nader toelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Hoewel verzoeker de capaciteiten had om een gymnasiumopleiding succesvol af te ronden, heeft verzoeker door het onderhavige seksueel misbruik het seminarie (het gymnasium) moeten verlaten omdat hij zonder opgaaf van redenen is weggestuurd (naar het zich laat aanzien hield dit wegzenden verband met het misbruik). Ook was het zo dat door concentratieproblemen verzoekers schoolresultaten -die bij aanvang goed waren- slechter werden waardoor hij naar de Havo diende te gaan. Ook dit lukte niet en uiteindelijk is hij naar de LTS gegaan, waar hij wel zijn diploma heeft gehaald. Door omstandigheden is hij aansluitend gaan werken. Hij heeft zich door avondstudies weten op te werken en zich professioneel kunnen ontwikkelen. Verzoeker had echter -indien het seksueel misbruik niet zou hebben plaatsgevonden- een hoger schooltype kunnen afronden en nadien een baan met een hoger inkomen kunnen verwerven. Verzoeker wenst in aanmerking te komen voor de hierdoor gederfde inkomsten.

Na zijn dertigste jaar heeft het seksueel misbruik zijn leven verder ontregeld; hij is twee keer gescheiden en hij is zijn gezin, huis en geld kwijtgeraakt. Sindsdien is het niet meer gelukt zijn leven goed op de rit te krijgen. Hij lijdt aan hartklachten en is onder behandeling gekomen van zowel cardiologen, als ook van een psychiater en psycholoog. Hij wijt zijn fysieke problematiek (deels) aan de spanningen die voortkomen uit het misbruik dat hem is aangedaan. Sinds [jaartal] verzoeker arbeidsongeschikt verklaard.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij voor een uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief d.d. 22 mei 2014, opgesteld door mr. Doe, gereageerd en -kort samengevat- het volgende gesteld. Verweerder erkent zonder meer dat het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan een bijdrage heeft geleverd aan de psychische gesteldheid van verzoeker. Verweerder onderkent ook dat het misbruik een zware stempel heeft gedrukt op het (gezins) leven van verzoeker. Verweerder wenst dan ook immateriële schade aan verzoeker te betalen, en daartoe heeft verweerder ook reeds een voorschot verstrekt.

Wat betreft de vermogensschade stelt mr. Doe namens verweerder dat verzoeker de vermogensschade weliswaar heeft gesteld maar dat deze op onvoldoende wijze uit de stukken blijkt. Zo wijst verweerder erop dat geen/onvoldoende inzicht is gegeven in de omvang van de schade, waardoor niet kan worden nagegaan of sprake is van 'substantiële' vermogensschade in de zin van de Compensatieregeling. Ook heeft verweerder twijfels over het gestelde causaal verband tussen de achterblijvende studieresultaten van verzoeker op de middelbare school en het onderhavige misbruik. Dit geldt evenzo voor de gestelde arbeidsongeschiktheid van verzoeker. Daarbij komt dat ook sprake is van andere schadeveroorzakende factoren.

Verweerder concludeert dan ook dat van 'substantiële vermogensschade' die zonder gerede twijfel toe te rekenen is aan het seksueel misbruik niet is gebleken, waardoor de conclusie moet zijn dat de aanvraag van verzoekster niet in categorie 5 ingedeeld kan worden.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 4, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen en door verweerder bestreden factoren, beoordeeld.

4.6 Vanwege de omstandigheid dat verzoeker een schoolverloop heeft gekend waarin hij in aansluiting op het seksueel misbruik halverwege het eerste jaar van het Gymnasium naar de Havo is gegaan, maar uiteindelijk alleen een LTS-diploma heeft gehaald, is het, mede gelet op het ontbreken van andere (bekende) schadeveroorzakende omstandigheden in het jeugdige leven van verzoeker, voor de Compensatiecommissie zonder gerede twijfel aannemelijk dat het seksueel misbruik in die periode in negatieve zin heeft bijgedragen aan verzoekers schoolverloop.

4.7 Uit de overlegde stukken blijkt voorts dat verzoeker tot twee jaar voor zijn pensioenge-rechtigde leeftijd heeft gewerkt: de eerste periode van zijn werkzame leven vormde een meer stabiele periode, maar de tweede helft kent een wisselvallig verloop. Een duidelijke oorzaak van de arbeidsongeschiktheid valt -bij gebreke van daartoe overgelegde stukken waaruit de reden van arbeidsongeschiktheid blijkt- niet af te leiden.

Wel blijkt uit de vele overgelegde medische verklaringen dat verzoeker reeds in de periode voordat het seksueel misbruik in de openbaarheid kwam, daarover met hulpverleners heeft gesproken. Zo schrijft [naam] (psychiater) in zijn brief van [datum] aan de huisarts over het seksueel misbruik en de terugkerende relationele problematiek. [naam] (GZ-psycholoog) schrijft in zijn brief van [datum] dat verzoeker in [jaartal] via een verwijzing van zijn huisarts bij hem ([naam]) in behandeling kwam en dat het seksueel misbruik voor een ontregeling heeft gezorgd in verzoekers leven en ten grondslag ligt aan verzoekers kwetsbaarheid. Dit beeld wordt ondersteund door de brief van [datum] van [naam] (al twintig jaar verzoekers huisarts) waarin hij schrijft over het misbruik waarover verzoeker in [jaartal] reeds melding heeft gedaan en over de destabiliserende rol die dat op verzoekers leven heeft gehad. [Naam] legt ook een verband met verzoekers long- en hartziekten en het zijn gaan roken om spanningen te kunnen hanteren. Voorts maakt [naam] melding van concentratiestoornis, angstgedachten en de invloed van het misbruik op verzoekers maatschappelijk functioneren en op diens huwelijksleven. Ook blijkt dat verzoeker sinds [jaartal] zeer frequent voor behandeling contact heeft gehad met GGZ.

4.8 Al met blijkt zonder gerede twijfel dat verzoeker heeft geworsteld met zijn misbruikverleden, dat dit een terugkerend element is geweest bij medische en psychologische behandelingen en dat het misbruik in vele facetten beschadigend heeft doorgewerkt gedurende zijn leven. Hoewel voor de Compensatiecommissie niet in concreto vast te stellen valt in welke mate en op welk vlak (schoolverloop, werk) deze worsteling tot vermogensschade heeft geleid en hoewel mogelijk ook andere factoren (zoals verlies van baan) destabiliserend hebben gewerkt, is voor de Compensatiecommissie wel zonder gerede twijfel komen vast te staan dat verzoeker door het hem op een kwetsbare leeftijd aangedane seksueel misbruik vermogensschade heeft geleden, die als 'substantieel' kan worden aangemerkt.

Om die reden is de Compensatiecommissie van oordeel dat de aanvraag van verzoeker definitief moet worden ingedeeld in categorie 5 en dat betaling van een bedrag van €45.000, -- dient te worden geadviseerd, zowel voor materiële als immateriële schade. Nu verzoeker van verweerder reeds een voorschot van €25.000,-- heeft ontvangen, resteert een te betalen bedrag van €20.000,--.

4.9 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €2.120,41 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie, evenals een factuur ter hoogte van €44,85 i.v.m. verstrekking van medische gegevens. De Compensatiecommissie is van oordeel dat deze beide bedragen integraal voor vergoeding in aanmerking dienen te komen.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoeker een bedrag te betalen van € 20.000,- in aanvulling op het al eerder betaalde voorschot ad € 25.000,- alsmede
- aan de advocaat van verzoeker ter zake van kosten van rechtsbijstand (waaronder kosten ter verkrijging van een medische verklaring) een bedrag van €2.165,26 inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 23/06/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter